

УЧЕШЋЕ У ДОБИТИ ПОСЛОДАВЦА

Учешће запосленог у добити послодавца оствареној у пословној години предвиђено је као могућност а не као обавеза послодавца – оно се може утврдити уговором о раду или одлуком послодавца, у складу са законом и општим актом. Из тога произлази закључак да непризнавање права на учешће у добити запосленима који су остварили право на стимулативну накнаду приликом престанка радног односа не представља дискриминацију тих лица пошто се она не налазе у истој чињеничној-правној ситуацији с лицима којима је прав на учешће у добити признато.

Из образложења:

Првостепеном пресудом одбијен је тужбени захтев тужиоца којим су тражили да им тужени на име учешћа у добити туженог за 2005. годину исплати одређене износе.

Одлучујући о жалби тужилаца, Апелациони суд у Б. је преиначио првостепену пресуду тако што је обавезао туженог да тужиоцима на име учешћа у добити за 2005. годину исплати тражене износе.

Против правноснажне пресуде тужени је изјавио ревизију.

По оцени Врховног касационог суда, ревизија је основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су били у радном односу код туженог. Радни однос им је престао током 2005. и 2006. године на основу споразума о престанку радног односа на иницијативу туженог, уз остваривање права на једнократну исплату из Фонда финансијских средстава за стимулисање добровољног одласка из предузећа. Генерални директор туженог је 15. априла 2006. године донео одлуку којом је предвиђено да право на исплату по основу учешћа у добити за 2005. годину имају запослени који су у радном односу у предузећу на дан доношења одлуке, као и лица која су била запослена у предузећу у 2005. години, а којима је престао радни однос одласком у пензију до дана подношења ове одлуке, под условом да нису остварили право на једнократну исплату из Фонда финансијских средстава за стимулисање добровољног одласка из предузећа.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев, закључивши да је неоснован, док је другостепени суд, поступајући по жалби тужилаца, пресуду првостепеног суда преиначио, закључивши да тужиоци нису могли бити искључени из остваривања права на исплату по основу учешћа у добити за 2005. годину. По оцени другостепеног суда, пошто су тужиоци у тој години радили код туженог и остваривали зараду, право на учешће у добити им није могло бити ускраћено само због оствареног права на једнократну исплату за стимулисање добровољног одласка из предузећа, с обзиром на то да су тиме доведени у неравноправан положај у односу на остале запослене, супротно одредбама члана 19. став 2. и члана 20. став 1. тачка 2) Закона о раду.

Ревизијом се основано указује на погрешну примену материјалног права. Наиме, учешће запосленог у добити оствареној у пословној години може се утврдити уговором о раду или одлуком послодавца, у складу са законом и општим актом, као што је то предвиђено чланом 14. Закона о раду, што значи да је учешће запосленог у добити оствареној у пословној години предвиђено као могућност а не као обавеза послодавца. Ово право утврђује послодавац уговором о раду или одлуком надлежног органа, што је у конкретном случају и учињено. Скупштина акционара туженог је, на предлог управног одбора, а у складу с финансијским извештајем и на основу овлашћења из члана 16. став 1. Статута туженог (општи акт

туженог), утврдила политику расподеле добити за 2005. годину, на основу чега је генерални директор туженог, према овлашћењу из члана 27. став 1. Статута, 15. априла 2006. године донео одлуку којом је утврдио да право на исплату имају запослени који су у радном односу у предузећу на дан доношења одлуке, као и запослени којима је престао радни однос по основу пензије, али под условом да нису остварили право на једнократну исплату из Фонда за стимулацију добровољног одласка из предузећа.

Статутом туженог, на основу члана 14. Закона о раду, туженом је као послодавцу признато право на утврђивање учешћа запослених у добити оствареној у пословној години, па Врховни касациони суд налази да је генерални директор туженог, на основу одлуке Скупштине акционара, донете у складу са одредбама Статута туженог и на предлог Управног одбора, имао право на утврђивање круга лица – запослених који ће учествовати у остваривању добити предузећа. Непризнавање права на учешће у добити за 2005. годину запосленима који су остварили право на стимулативну наканду приликом престанка радног односа не представља дискриминацију ових лица. Тужиоци и остали запослени који су у радном односу код туженог не налазе се у истој чињенично-правној ситуацији, с обзиром на то да ова врста накнаде није исплаћена и осталим запосленима који су остали у радном односу код туженог, па се не може говорити о дискриминацији тужилаца у смислу чл. 18. и 20. Закона о раду. *(Пресуда Врховног касационог суда, Рев1 967/2015 од 2. марта 2016)*